

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Burgemeester Nahuyssingel 46

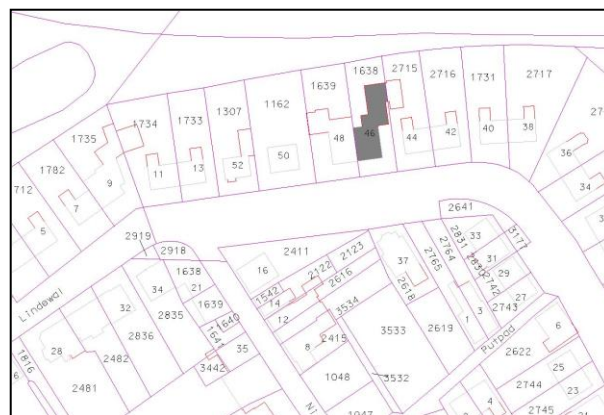
Monumentnummer : GM102

Straat : Burgemeester Nahuyssingel
Huisnummer : 46
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 AG

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : B
Nummer : 1638

Naam object : ---
Bouwjaar : 1939
Bouwtijl : Haagse school
Architect : J. Vervoort
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 08-09-2014
Datum aanwijzing : 13-01-2015



Situering

Pand gelegen aan de noordzijde van de Burgemeester Nahuyssingel in het noordelijk deel van de historische binnenstad van Doesburg. Het pand wordt van de straat gescheiden door een voortuin met gemetseld tuinhek. Rechts van het huis een oprit naar de garage.

Opbouw

Rechter helft van een dubbele villa (nrs. 46 en 48) met terugliggende garage en praktijkruimte. Het pand staat met de nok evenwijdig aan de straat en heeft een kelder, een begane grond, eerste verdieping, zolder en een vliering.

Historie

De Burgemeester Nahuyssingel volgt het tracé van de middeleeuwse stadsomwalling, die ondanks latere aanpassingen in de Tachtigjarige Oorlog niet meer voldeed en na 1606 in opdracht van prins Maurits werd vervangen. Deze vestingwerken zijn in 1672 in opdracht van de Franse koning Lodewijk XIV geslecht en nadien niet meer hersteld. Ze werden vervangen door de Hoge en Lage Linies, die vanaf 1701 naar ontwerp van Menno van Coehoorn zijn aangelegd.

Beknopte bouwgeschiedenis

Het huis is samen met het linker buurpand in 1939 gebouwd naar ontwerp van de lokaal vooral na WOII zeer actieve architect Jan Vervoort (13-10-1911 / 04-01-1993). Het huis is in 1965 aan de achterzijde uitgebreid met een praktijkruimte annex wachtruimte voor een dierenartsenpraktijk, maar het hoofdhuis is sinds de bouw vrijwel ongewijzigd gebleven, afgezien van enkele ondergeschikte wijzigingen. In 2007 vonden enkele aanpassingen aan de voormalige praktijkruimte plaats.

Exterieur Burg. Nahuyssingel 46 en 48

De dubbele villa heeft zorgvuldig gemetselde, gevels van machinale baksteen in halfsteens verband met verdiepte lintvoegen en verdiepte stootvoegen. Het metselwerk heeft een trasraam (plint) van donkere bakstenen. Alle vensters hebben ijzeren kozijnen en ramen en zijn voorzien van zwart geglazuurde lekdorpelstenen. Beide woningen hebben de voordeur opzij.

De voorgevel van nummer 46 is op de begane grond voorzien van een drievaks stalen venster links en een tweevaks stalen venster rechts. De onderste vakken zijn voorzien van opgeklapte luiken en van blank glas-in-lood. De bovenlichten zijn met gekleurd glas-in-lood uitgevoerd. Het middelste raam in het drievaks venster heeft blank glas. Op de verdieping is links een drievaks venster met twee draairamen en rechts een venster met draairamen aanwezig. Beide vensters zijn in alle ramen voorzien van blank glas-in-lood.

De gevel van nummer 48 is wat breder en betreft ook de middenas van het huis. Op de begane grond maakt een met een segmentboog getoogde loggia deel uit van dit adres. De loggia heeft inspringende penanten die aansluiten op de inspringende segmentboog. De terugliggende pui is voorzien van een dubbele terrasdeur met dubbel bovenlicht en wordt geflankeerd door gemetselde penanten en ranke stalen vensters met bovenlicht. Links van de loggia een zelfde drielicht venster als aan de zijde van nummer 46, waarbij in de onderste ramen blank glas is toegepast. Op de verdieping twee vensters met dubbele draairamen en links een drielicht venster, alle voorzien van blanks glas-in-lood. De gevel wordt beëindigd door een fors overstek van het voorste dakvlak, dat rust op geometrisch gedecoreerde klossen in het verlengde van het dakvlak en waar op het eind een lage houten bakgoot, bekleed met zink op rust. In het dakvlak zijn twee moderne tuimelramen opgenomen. De dakvlakken zijn belegd met grijs gesmoorde romaanse dakpannen.

De zijgevel van Nahuyssingel 46 heeft centraal de entree in een twee maal terugspringende entree met rondboog en forse geboorte- en sluitstenen van sierbeton. Deur en kozijn zijn geheel in blank gelakt grenen uitgevoerd. Boven de deur een lunetvormig bovenlicht met gekleurd glas-in-lood in viervakken tussen houten roeden. De gelakte blankhouten deur bezit op ooghoogte een klein tocht- en inspectieraam met gedecoreerd stalen rooster. De deur heeft een bronzen deurknop uit de bouwtijd. Rechts van de deur een verticale brievenbus van Franse kalksteen met vrijgehakte letters

'POST'. Hier is in de plint een gebogen stalen kelderraam opgenomen, alsmede een koekoek die met een stalen rooster wordt afgesloten. Geheel rechts een klein stalen toiletraam.

Links van de deur een enkelruits venster met twee houten luiken. Boven de entree een klein tweevaks venster met stalen klapramen, voorzien van gekleurd glas-in-lood met enkele gebrandschilderde ruiten. Links op de verdieping een stalen venster met twee draairamen met blank glas-in-lood. Hetzelfde glas-in-lood is toegepast in een fors negenvaks venster dat het trappenhuis van daglicht voorziet en waarvan de lekdorpel halverwege de begane grond is geplaatst.

Op zolderniveau is in de as van de entree een rond stalen venster met leksteen aanwezig. Het pand heeft een over de gevels stekende zadeldak met de nokrichting evenwijdig aan de straat en rechts op de nok een bakstenen schoorsteen. De gevel wordt afgesloten door de overstekken van de beide dakvlakken, die steunen op zorgvuldig ontworpen klossen. De dakrand is met gevelpannen uitgevoerd.

Rechts van het pand staat een gedeeltelijk aangebouwde garage uit de bouwtijd met een zadeldak evenwijdig aan het hoofdhuis en met twee houten, openslaande deuren. Boven de dubbele deuren een overstek met daarin opgenomen de bakgoot van het voorste dakvlak dat steunt op decoratief vormgegeven klossen in geometrische vormen.

De achterzijde van het huis heeft een L-vormige plattegrond met vanuit de tuin gezien links een tweelaags uitbouw uit de bouwtijd onder een zadeldak met overstekken en een over de achtergevel stekend dak op klossen. De gevel heeft rechts op de begane grond een stalen pui met openslaande deuren met erboven een loggia met betonnen balkonplaat met stalen hekwerk. Het balkon is toegankelijk via een stalen deur met glas in het bovendeel. De deur kent een roede met smalle glasstrook in het verlengde van de slotplaat. Links van de deur een enkelruits draairaam. Het balkon is tevens toegankelijk via een deur met raam in de zijgevel van de uitbouw. Links in de uitbouw op de begane grond een stalen viervaks stalen venster met om de hoek een nadien geplaatst houten venster. Op de eerste verdieping een tweevaks venster met draairamen. In 1965 is tegen de achterzijde van de garage een praktijkruimte onder plat dak geplaatst, toegankelijk vanuit de keuken middels een houten tussenlid. De praktijkruimte is nadien op enkele punten aangepast en wordt hier verder niet beschreven.

Hekwerk voortuin. Tussen het trottoir en de tuin staat een hekwerk met gemetselde voet en forse, gemetselde penanten, waartussen een ijzeren hekwerk van gekruld en gegolfd bandwerk, daterend uit de bouwtijd.

Interieur

Kelder: bevindt zich rechts in de plattegrond van het huis en is toegankelijk via een houten spiltrap onder de opgang naar de verdieping. Een paneeldeur in de vestibule geeft toegang tot de kelder. Een stalen rondgebogen klapraampje zorgt voor daglicht. Extra ventilatie is mogelijk door een enkelruits raam in de koekoek. De kelder is voorzien van een vlak, betonnen plafond en bestaat uit twee ruimten, van elkaar gescheiden door twee, tegen elkaar in draaiende Bruynzeeldeuren. De achterste kelderruimte is gesitueerd onder de keuken en was voordat de praktijkruimte werd gebouwd ook vanaf de achterzijde toegankelijk, mogelijk om van buitenaf de kolenvoorraad aan te kunnen (laten) vullen.

Begane grond: bestaat uit een betegelde entree/tochtruimte die met een deur met glas-in-lood op de hal uitkomt. Deze bevindt zich rechts in de plattegrond en geeft aan de achterzijde toegang tot de keuken, rechts tot de kelder en het toilet en links naar de L-vormige woonkamer. De wanden van de hal zijn met beige tegels afgewerkt, aan de bovenzijde afgesloten met een zwarte betegelde rand. Op regelmatige afstand is een decoratief element van kleine rode, gele en zwarte tegels toegepast. Tegenover de

entree is een volledig betegelde garderobe nis in de hal opgenomen met passende houten kapstok annex droogrek. De hal is afgewerkt met een zachtboardplafond met geprofileerde kierlatten en ruitvormig lichtpunt.

De keuken is in het verleden vernieuwd en wordt van daglicht voorzien door een viervaks stalen raam met hang- en sluitwerk uit de bouwtijd. Een stalen deur met roedenverdeling in het bovendeel en glasstrook in het verlengde van de slotplaat geeft toegang tot het houten tussenlid naar de aanbouw achter het huis.

De woonkamer heeft suitedeuren met glas-in-lood en wordt betreden via de achterkamer. Een plafond is afgewerkt met zachtboard met geprofileerde kierlatten. Stalen deuren geven toegang tot de tuin. Aan de voorzijde wordt de kamer van daglicht voorzien door stalen ramen met blank glas-in-lood en hangwerk en deurbeslag uit de bouwtijd waaronder het klapmechaniek voor de bovenramen.

Eerste verdieping: deze is toegankelijk via een houten trap met geometrisch vormgegeven, gesloten balustraden met brede handlijsten. Het trappenhuis wordt van daglicht voorzien door een riant bemeten glas-in-loodraam met sober vormgegeven, gebrandschilderd glas in de bovenste vakken. De overloop geeft toegang tot diverse slaapkamers, een kleine badkamer naast het trappenhuis en een toilet. De overloop en diverse slaapkamers zijn afgewerkt met een zachtboardplafond met geprofileerde kierlatten en ruitvormig lichtpunt. De meeste kamers hebben inbouwkasten met Bruynzeeldeuren. Een stalen deur met glas in het bovendeel geeft vanuit de slaapkamer in de uitbouw rechtsachter toegang tot een klein balkon links achter.

Zolder: deze is bereikbaar middels een houten steektrap met brede handlijsten met dezelfde detaillering als de trap vanaf de begane grond. De indeling is gelijk aan de eerste verdieping, behoudens twee kamers minder (op de hoeken). De kapconstructie is op de diverse kamers deels in het zicht en bestaat uit een hangwerk van machinaal gezaagd grenen hout, dat gordingen opvangt. Kreupele spantbenen op sloffen met blokkeels vangen de spatkrachten op. De kamers zijn afgewerkt met modern plaatmateriaal, dakramen zorgen voor daglicht. In een kamer aan de straatzijde is middels een luik de vliering toegankelijk. Deze is niet bezocht.

Bouwdossiers

08-03-1939 plan voor een dubbele villa

08-06-1965 plan voor het bouwen van een praktijkruimte

10-12-2007 het wijzigen van een aanbouw aan de achterzijde

Literatuur

Niet bekend.

Waardering

Het pand dateert in zijn geheel uit 1939 en is - enkele details daargelaten - gaaf bewaard gebleven. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de gaafheid van de architectuur, de ligging aan de straat met tuin en de behouden gebleven indeling en afwerking van het huis uit de bouwtijd.

Redengevende omschrijving

Pand met garage en gemetseld tuinhek van algemeen belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde.

Het huis is architectuurhistorisch van belang als gaaf bewaarde helft van een dubbele villa met Haagse school kenmerken daterend uit 1939 en vanwege het vrijwel gaaf bewaard gebleven interieur.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie en de ruimtelijke samenhang met de buurpanden in het bijzonder het adres Burg. Nahuyssingel 48.

Het huis is cultuurhistorisch van belang als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een villa met garage voor de "gegoede" burgerij, ontworpen door de lokaal zeer actieve architect Jan Vervoort.